

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

РІШЕННЯ

від 3 лютого 2021 р.

№ 66/1

Про проект Закону
(реєстр. № 4455)

Комітет розглянув проект Закону України Закону про захист населення та територій від повеневих ситуацій (реєстр. № 4455 від 03.12.2020 р.), внесений народним депутатом України Заремським М.В., та відзначає таке.

Як зазначено у пояснювальній записці до законопроекту, він розроблений відповідно до вимог Конституції України з метою захистити населення та території України від повеней та їх наслідків. Законопроект пропонує створити систему постійно діючих комісій з протидії повеням. Встановлює види таких комісій, структуру та склад. Визначає мету, завдання, методи діяльності цих комісій, а також їх повноваження.

Проект Закону передбачає, зокрема, що Державна комісія з протидії повеням моніторить та вивчає стан вод річкових басейнів України, розробляє програми, план дій та заходів щодо запобігання виникнення повеневих ситуацій, ліквідації наслідків повеней, відшкодування збитків та відновлення стану територій постраждалих від повеней.

Крім того, законопроектом пропонується передбачити, що за рішенням Кабінету Міністрів України створюються регіональні комісії з протидії повеням у межах басейнів окремих річок та річкових систем й мереж.

Слід відмітити, що правові відносини, пов'язані із захистом населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій, реагуванням на них, функціонуванням єдиної державної системи цивільного захисту, та визначенням повноважень органів державної влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, права та обов'язки громадян України, іноземців та осіб без громадянства, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності регулюються Кодексом цивільного захисту України.

Відносини у галузі охорони навколишнього природного середовища та використання природних ресурсів визначаються Водним кодексом України,

законами України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про зону надзвичайної екологічної ситуації», іншими законодавчими актами у відповідних сферах правового регулювання.

Відповідно до частини третьої статті 6 Кодексу цивільного захисту України для координації діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій, пов'язаної з техногенно-екологічною безпекою, захистом населення і територій, запобіганням і реагуванням на надзвичайні ситуації:

Кабінетом Міністрів України утворюється Державна комісія з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій (постанова Кабінету Міністрів України від 26 січня 2015 р. № 18 «Про Державну комісію з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій»);

Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями утворюються регіональні комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій;

районними державними адміністраціями, виконавчими органами міських рад, районними у містах та селищними радами утворюються місцеві комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій (постанова Кабінету Міністрів України від 17 червня 2015 р. № 409 «Про затвердження Типового положення про регіональну та місцеву комісію з питань техногенно- екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій»;

керівними органами підприємств, установ та організацій утворюються комісії з питань надзвичайних ситуацій.

Для координації робіт з ліквідації конкретної надзвичайної ситуації та її наслідків на державному, регіональному, місцевому та об'єктовому рівні утворюються спеціальні комісії з ліквідації надзвичайної ситуації.

Таким чином, створення ще однієї постійно діючої комісії з протидії повеням з однаковими повноваженнями та завданнями є недоцільним.

Частиною першою статті 5 проєкту Закону пропонується визначити, що Державна комісія з протидії повеням моніторить та вивчає стан вод річкових басейнів України, розробляє програми та план дій щодо запобігання виникнення повеневих ситуацій, розробляє та пропонує план дій та заходів щодо ліквідації наслідків повеней, відшкодування збитків та відновлення стану територій постраждалих від повеней.

Слід зазначити, що правова конструкція «стан вод річкових басейнів України» у Водному кодексі України, який є базовим законодавчим актом у сфері регулювання правових відносин з метою забезпечення збереження, науково обґрунтованого, раціонального використання вод для потреб населення і галузей економіки, відтворення водних ресурсів, охорони вод від забруднення, засмічення та вичерпання, запобігання шкідливим діям вод та ліквідації її наслідків, поліпшення стану водних об'єктів, не застосовується.

При цьому, частиною першою статті 13² Водного кодексу України передбачено, що плани управління річковими басейнами розробляються та виконуються з метою досягнення екологічних цілей, визначених для кожного району річкового басейну, у встановлені строки.

Згідно з пунктом 3 частини першої статті 15¹ Водного кодексу України організація та здійснення державного моніторингу вод належить до компетенції центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, в галузі управління і контролю за використанням і охороною вод та відтворенням водних ресурсів.

Головне науково-експертне управління, проаналізувавши проєкт, висловило щодо його змісту ряд зауважень та пропозицій. Звернуто увагу на те, що завданням законів України є регулювання суспільних відносин у відповідних сферах шляхом встановлення норм права, а не утворення тих чи інших органів виконавчої влади (за певними винятками, утворення яких прямо передбачені Конституцією України або впливають із неї). Конституція України відносить спрямування і координацію роботи міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, їх утворення, реорганізацію та ліквідацію (відповідно до закону) до компетенції Кабінету Міністрів України (п. п. 9, 9¹ ст. 116 Основного Закону України). Отже, організаційно-структурні питання створення таких органів (у тому числі передбаченої у проєкті Державної комісії з протидії повеням) мають вирішуватись правовими актами Уряду і не можуть бути предметом законодавчого регулювання.

Як зазначено у пояснювальній записці до законопроєкту, станом на дату подання законопроєкту не потребує додаткових видатків з державного бюджету України.

Відповідно до висновку Комітету з питань інтеграції України з Європейським Союзом положення проєкту Закону є такими, що регулюються національним законодавством країн-членів Європейського Союзу та не підпадають під дію міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

Зважаючи на викладене, Комітет в и р і ш и в:

1. Рекомендувати Верховній Раді України:

проєкт Закону України про захист населення та територій від повеневих ситуацій (реєстр. № 4455 від 03.12.2020 р.), внесений народним депутатом України Заремським М.В., за результатами розгляду в першому читанні відхилити.

2. Співдоповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити народного депутата України Прощука Е.П.

Голова Комітету

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: БОНДАРЕНКО ОЛЕГ ВОЛОДИМИРОВИЧ
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000764A4D00E8877801
Дійсний до: 10.04.2021 0:00:00

О. БОНДАРЕНКО

Апарат Верховної Ради України
№ 04-15/03-2021/32427 від 04.02.2021

373688